

Zálesí

Čtvrtletník pro kulturu, sport,
historii a společenský život

ročník 62, léto 2025, zdarma

ZELENINA A SLUNCE?
POTŘEBUJE HO TAK AKORÁT

HUMPOLECKÉ LÉTO

VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

130 LET MUZEA

HUMPOLECKÝ ODDÍL
KARATE

TÉMA NA LÉTO 3

Stanislava Kuzinová o tom, jak se jí daří pěstovat zeleninu bez chemie

SLAVÍME A PŘIPOMÍNÁME SI 6

Výročí upálení mistra Jana Husa a místa v Humpolci s ním spjatá

KULTURA ŽIJE

Humpolecké léto 7

Kulturní lahůdky 9

Z KNIHOVNY

Velký úklid s knihovnou 10

Tipy na čtení 11

Z MUZEA 12

Humpolecké muzeum slaví 130. narozeniny

Z HUMPOLECKÝCH KRONIK 13

Letní rozmary počasí

HISTORIE ZNÁMÁ I NEZNÁMÁ 14

Místa připomínající osvobození v květnu 1945

OSOBNOSTI 16

Letci bývalého humpoleckého okresu

POVÍDKA PRO ZÁLESÍ 17

Martin Rus: Případ Modré velryby

PŘÍRODOVĚDNÉ BĚDÁNÍČKO 19

Barvy přírody

SPORT 21

Radek Štěrbá o humpoleckém oddílu karate

HRAJEME SI 23

Soutěžní kvíz zářící Sluníčkem

Najdi pět rozdílů

Když se jednou něco nepovede, nesmí si člověk myslet, že se to nepovede nikdy

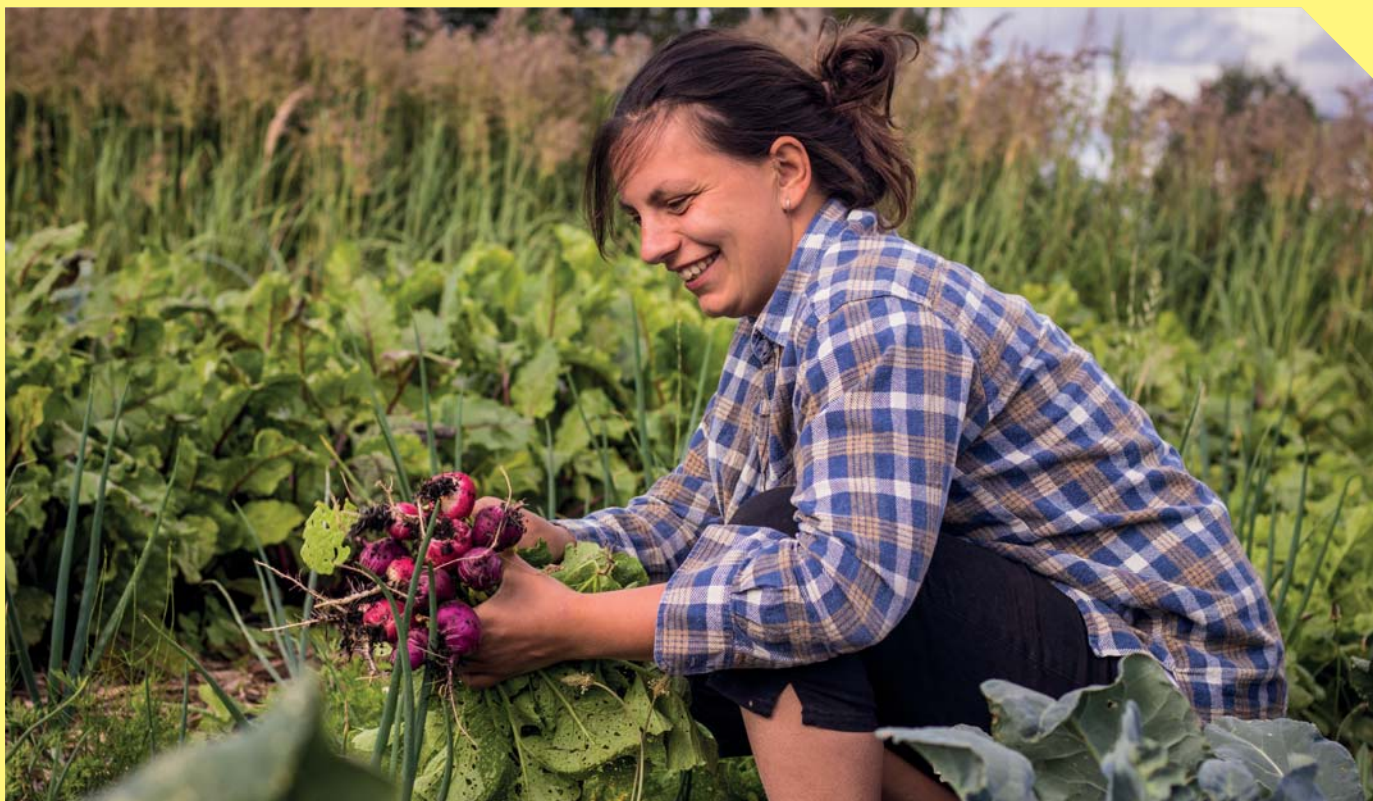
Na rozhovor přichází se slovy: „Mohly bychom si prosím sednout do stínu?“ Následuje vysvětlení, že celý den strávila při práci na zahradě a potřebuje si od sluníčka odpočinout. „Víte, já nemám moc ráda léto, jsem spíš chladnomilná,“ přiznává s úsměvem, i přes to, že moc dobře ví, že naše povídání vyjde v letním čísle. Stanislava Kuzinová žije se svou rodinou v Čejově a už čtvrtým rokem pěstuje zeleninu, kterou v rámci konceptu komunitou podporovaného zemědělství (KPZ) prodává zákazníkům. Stručně řečeno jde o to, že na začátku sezony si zájemci na dobu od května do října předplatí bedýnky plné čerstvě sklizené domácí zeleniny, které si vyzvedávají na daných výdejních místech v dané datum. Předplatným na sebe zároveň berou riziko, že se třeba nějaké plodiny nezadaří nebo že jim některý druh zeleniny nebude po chuti. Zároveň ale mají jistotu, že si kupují chemicky neošetřenou surovinu plnou vitamínů a lahodné chuti, že podporují lokálního producenta a že mají možnost přispět svou troškou do mlýna v rámci tolik diskutované udržitelnosti.

Pozorujete, že by se lidé více zamýšleli nad tím, jak se k zelenině nebo ovoci dostanou? Zda je přirozené kupovat si v supermarketu celoročně například jahody z různých koutů světa? Že je na místě zajímat se o, jak kvalitní taková surovina může být a zda našemu zdraví vůbec prospívá?

To, že v každém ročním období mám různé druhy zeleniny nebo ovoce, že využívám vlastní nebo místní zdroje a že si zeleninu zpracuji do zásoby na zimu, už vnímám jako standard, mám to tak prostě nastavené. Sama za sebe bych ale neřekla, že lidé takto uvažují, že by se to nějak výrazně měnilo k lepšímu. Lidé chodí do supermarketů a zeleninu nebo ovoce si tam prostě koupí. Na druhou stranu si uvědomuji, že je můj systém složitější. Není to tak pohodlné jako zajít si do obchodu, kde jsou plné regály čehokoliv a kdykoliv.

Je to tak v pořádku?

Nemyslím si. Ale osobně se nad tím snažím moc nevztekát, nechci tlačit své přesvědčení silou. Spíš se snažím inspirovat, šířit informace o tom, že to jde i jinak a má to svou logiku.

Takže vás v supermarketu neuvidíme vybírat si zeleninu ani ovoce?

Dneska jsem si koupila jednu bio okurku, po celé zimě, protože už na ni mám fakt strašnou chuť. (úsměv) Jinak jsme už druhý rok opravdu soběstační, co se týče zeleniny. Z ovoce si občas v zimě koupíme banány nebo citrusy. Ale zkrátka se snažíme jíst vlastní zásoby, co máme zavařeno, zmrazeno, uloženo...

Jak se dá zelenina zpracovat, aby dlouhodobě vydržela?

Zavařit, usušit, zfermentovat – a to nejen zelí, ale i vše ostatní. Hodně zeleniny máme v mrazáku. Něco může zůstat v záhonu i přes zimu anebo dobře uskladněné ve vhodné místnosti.

Kdy přišel nápad založit si vlastní farmu zaměřenou právě na pěstování zeleniny zcela bez chemie?

Před mateřskou jsem nějakou dobu žila v Praze, kde jsem na gymnáziu učila angličtinu a němčinu. Poté jsme se ale přestěhovali zpátky na vesnici, do domu mé babičky a mého dědy. A bylo nám jasné, že chceme jít nějakou cestou udržitelnosti. Naši bydlí vedle a také měli malé zemědělství, jen se specializovali na zvířata, takže jsem v tom vyrůstala. Začala jsem přemýšlet o tom, co bych na mateřské mohla dělat, abych se od dětí trochu odreagovala. Jako první mě napadlo, že bych mohla vyrábět nějaké zavařeniny nebo další výrobky. Na to jsem ale neměla odvahu, protože by to znamenalo především zařídit provozovnu. Také jsem došla k závěru, že bych si suroviny stejně asi musela od někoho kupovat, a to se mi nechtělo, toužila jsem po tom pěstovat si je sama.

Mluvila do toho i vaše rodina?

Manžel byl ten, který od začátku tvrdil, že pokud chci něco dělat, ať už to opravdu uchopím, jak on říká a já to nemám ráda, byznysově. (úsměv) Když jsme to diskutovali, došli jsme k tomu, že půjdeme do pěstování zeleniny, ale nejen aby to byl koníček, ale aby to skutečně bylo zaměstnání. Kdy jindy než při mateřské se pokusit takový prodej rozjet. Vlastně teprve letos, kdy to dělám čtvrtým rokem, bych řekla, že už toho nemusím tolik zařizovat, že je leccos zajištěné a leccos už funguje.

Manžel je z oboru?

Ne, je to datový analytik. Zemědělství mi toleruje a dává mu smysl, ale není to něco, co by ho naplňovalo. Bává ho technické

věci, se kterými mi může pomoci, zprovoznit závlahu, staví fóliovníky, tvoří se mnou tabulky, ale asi nikdy nepůjde sázet brokolice nebo vyplet záhon. Ale třeba k tomu jednou dospěje. (úsměv)

Proč jste si vybrali formu zeleninových bedýnek?

Já jsem to předtím zkoušela i jinak. Prodávala jsem jednotlivou zeleninu, a to bylo strašně náročné. Hlavně na koordinaci, s rodinou, s dětmi. Každý si volal, kdy si může přijet a pro co, do toho jsem prodávala na trzích... Bedýnky jsou pro takové malé zelinářství mnohem praktičtější, sklizeň je jednotná, sklízí se v jeden termín, systém předávání je daný a podobně.

Lidé to vítají?

Podařilo se mi najít zákazníky, kterým vyhovuje to, že mají bedýnku plnou sezónní zeleniny, čerstvě sklizené, a chtějí i umí zužitkovat to, co zrovna je. Je to možná i tím, že v okolí nenajdete tak velkou konkurenci.

Kam zeleninové bedýnky vozíte?

Humpolec, Havlíčkův Brod a Pelhřimov. Loni manžel ještě vozil do Prahy, ale to bylo třeba maximálně pět bedýnek, takže jsme to pro letošek zrušili, protože to nedávalo smysl. Teď máme kolem padesáti odběratelů. Většina neodebírá každý týden, je to většinou jednou za čtrnáct dní. Týdně chystám mezi dvaceti až třiceti bedýnkami.

Ačkoliv sezona vydávání bedýnek trvá od května do října, tedy zhruba 22 týdnů, předpokládám, že pro vás je to celoroční práce...

Je to tak. Začínám česnekem, který sázím v prosinci, takže tím rozjíždím novou sezonu. V lednu plánuji, organizuji, sháním zákazníky, nakupuji semínka, dělám administrativu, na kterou během roku není čas. První semínka tedy vysévám v únoru a pak už to jede: sadba, první výsadby ven... V říjnu sezonu ukončuji a na řadu přichází úklidové práce. Podzimní měsíce jsou pro nás pak nejlepší na nějakou dovolenou, na odpočinek, protože samozřejmě jindy nemůžeme odjet déle než dva tři dny.

Povoláním jste učitelka. Jakým způsobem získáváte vědomosti a dovednosti v oblasti zemědělství?

Pokusy, případně literatura nebo jezdím na konference, čerpám z internetu, videí, sociálních sítí, navštěvuji semináře a dny otevřených dveří. Hlavně v zimě mám více času se vzdělávat. Využívám nejen domácí zdroje, ale i ty zahraniční. Inspirují mě témata permakultury, regenerativního zemědělství a především market gardening.

Na jaký váš experiment jste nejvíce pyšná?

Daří se mi mrkve, ale to není úplně experiment, nicméně ty si asi nejvíce i zákazníci chválí. Potom jsem poměrně hrdá na své pokusy v rámci polykultur, protože většinou pěstuji hodně plodin společně, takže si v záhonu vytvářím kombinace, které nejsou úplně tradiční. Loni se mi například osvědčila kombinace mrkev–hrášek. Hezky se podporují v růstu, nepřekáží si. A loni jsem byla hrdá na to, že se mi podařilo vypěstovat

sadbu fialových batátů. Ono je to totiž dost náročné, několikrát se přesazují a tak. Došlo to téměř do zdárného konce, jenže ve finále jsem žádný batát nesklidila, protože mi je něco sežralo. (úsměv)

Ale platí, že chybami se člověk učí, ne?

No opravdu moc! Hlavně bychom si neměli dogmaticky myslet, že když se jednou něco nepovede, tak se to nemůže povést nikdy.

To člověk musí mít hodně trpělivosti, fantazie...

To mě na tom právě hodně baví a láká. To experimentování. A nevzdat to.

Není pro vás stresující vědomí, že lidé si vaši zeleninu předplatí na celou sezónu a že by se teoreticky mohlo stát, že vám úrodu v nějaké větší míře něco zničí, takže nebude co vydávat?

Samozřejmě, hlavně na začátku je to stres, protože nevíte, jestli se něco z toho, co sázíte, urodí. Kromě škůdců je také velký problém sucho, to neovlivníte. A letos je opravdu extrémní. Na druhou stranu naši zákazníci tohle vědí a já se snažím věci přijímat tak, jak jsou. Neříkám, že občas doma nebrečím, když se něco nepodaří podle mých představ, ale to k tomu patří a v každé oblasti lidské činnosti je prostě něco. Navíc vše má nějaké řešení.

Vzpomenete si na to nejhorší, co vás zatím potkalo?

Když mi odletěl foliovník. To bylo hrozné. Stalo se to při bouřce, začal se zvedat vítr, děti byly doma a křičely, manžel byl pryč a já běžela do té bouřky foliovník zavřít. Jenže najednou se plachta o 120 m² začala zvedat, celé se to vyrvalo ze země a odletělo. Naštěstí to zeleninu neponičilo, jen to bylo šílené práce navíc. A také si pamatuji, jak jsem zasadila asi tři sta sazenic dýní do tkané textilie, což mimochodem nebyl žádný experiment, protože tak to zemědělci dělají, a během dne mi skoro vše spálilo slunce, a co slunce nespálilo, tak zbaštili slimáci.

Co vůbec platí na slimáky?

Trpělivost. A přijetí. (smích)

Takže je nechat požírat?

Já s nimi vlastně problém nemám. Člověk musí přijmout, že ne vždy a ne se vším se dá bojovat. Občas je tedy sbírám, když chci ochránit úplně malé sazenice. Ale na tak velkém prostoru to stejně nikdy všechno nevysbírám. Občas jsem je dala slepicím, ale ony je pak už také nechtěly. Někdo je solí, ale to zase solíte i půdu, navíc jeden pytlík soli vám padne na záhon a já jich mám třeba osmdesát. Dělám ještě to, že na okraji záhonu nechávám zbytky zeleniny, které jim chutnají. Nebo obětují kraje záhonů: vysadím tam saláty, které mají rádi, a oni mi pak nesežerou třeba květák.

A co tedy slunce? Škodí, pomáhá: jak to je?

Jako zemědělci ho samozřejmě potřebujeme. Ale jsou i rostliny, které před ním musíme chránit. Potřebujeme ho zkrátka

tak akorát. Třeba na jaře je na něm spousta rostlinek závislých. Na druhé straně pokud je ho příliš, musím sadbu přesunout do stínu, aby se nespálila. Také jsem si kolem záhonu zasadila stromy, aby tvořily právě ten stín, protože to opravdu není tak, že zelenina musí být vyložene na slunci.

Jaká plodina je podle vás na pěstování nejnáročnější?

Celer, ten mi dává zabrat. Potřebuje značnou péči už od začátku, hlavně neustále okopávat, aby se vytvořila bulva. Přitom ho vysévám mezi první zeleninou, a k tomu se sklízí až v říjnu. A květák, který je dost náchylný na škůdce. Ty nejnáročnější plodiny se právě intenzivně chemicky ošetřují, a proto bych si je už v obchodě nekoupila, přestože si je sama v některých letech ani nevypěstuji. O to větší radost mám, když se mi je podaří vypěstovat bez jakéhokoliv postřiku.

Co se vám naopak pěstuje celkem snadno?

Na jaře to bývá koriandr. Nechám ho, on se vysemení a roste všude. Dobře funguje i kopr, i když ten se párkrát musí vysít a zorganizovat, ale pak už si jede svým životem. Daří se i řepě nebo mangoldu, který tedy začíná poměrně brzy kvést, takže je nutné ho pravidelně ořezávat.

Nepřemýšleli jste nad tím, že byste k prodeji zeleniny výhledově přidali i prodej vlastního ovoce nebo živočišných produktů?

Mám zasazené stromy, ale zatím neprodukují tolik ovoce, abych ho mohla prodávat. Ovocný sad je můj velký sen, ale zatím jen sen. Zasadila jsem také velké množství bobulovitých keřů, takže prodej jejich plodů by teoreticky mohl být brzy reálný. Ze zvířátek máme zatím slepice a nějaká další by pro nás byla opravdu už velký úvazek.

Aneta Slavíková

Stanislava Kuzínová (31) žije s manželem a třemi syny v Čejově, kde se stará o malou farmu. Pěstuje zeleninu a klienty oslovuje formou KPZ a zeleninových bedýnek. Aktuálně je na rodičovské dovolené a k jejím koníčkům vedle zemědělství patří například jóga, četba nebo výlety s rodinou.

Kdo skutečně byl Jan Hus a která místa v Humpolci jsou s ním spjatá

Nejedná se o žádnou významnou humpoleckou dominantu, ale každý ví, kde stojí památný kámen odkazující na pětisté výročí Husovy smrti v Kostnici. Kdy a jak se tady objevil, se dozvíte na následujících řádcích, ale nejprve si připomeňme samotnou postavu Jana Husa v našich dějinách.

Mistr Jan Hus studoval na pražské univerzitě, kde se stal mistrem svobodných umění a později i jejím rektorem. Nestačilo mu pouze působit na akademické půdě, proto usiloval o vysvěcení na kněze a studoval dále teologii, kterou završil bakalářským titulem. To mu otevřelo možnosti kázat v Betlémské kapli a ovlivňovat tak veřejné mínění. Kritizoval především morální úpadek církve a světskou moc kléru. Kvůli svým názorům byl vyloučen z církve a pozván na koncil do Kostnice, kde měl své učení obhájit. Zde byl zatčen, odsouzen jako kacíř a 6. července 1415 upálen.

Tento čin rozdmýchal v české společnosti nepokoje, které o pár let později vyvrcholily v husitské války. Sama historická osobnost Jana Husa se pak na dlouhá staletí ztrácí a jeho příběh je různorodě vykládán, mnozí si jeho obraz přizpůsobují tomu, co chtějí vidět. Pro katolíky to byl často kacíř, který byl po právu odsouzen. Jeho obraz se v katolické církvi posouvá až spíše ve 2. polovině 20. století, kdy je považován za významného církevního reformátora. Naopak husité a pozdější evangelické církve se k Husovi od počátků obracejí jako k jednoznačné morální autoritě, která obětovala vše boji za pravdu.

Skutečného Jana Husa bychom si neměli představovat jako asketického kněze, jak býval později zpodobňován. Pravděpodobně nenosil dlouhé vlasy či vousy a byl spíše při těle, jak vyplývá z některých jeho dochovaných spisů. Působil velmi charismaticky, ale také byl neústupný ve svých názorech, někdy až moc dogmatický a konfrontační. Obraz této postavy se však přizpůsoboval, jak již bylo zmíněno, různým pohledům, až se vytvořila představa jiná. Asi by nás tak nemělo překvapit, že v nacionalistickém ovzduší 19. století se objevuje nejen postava

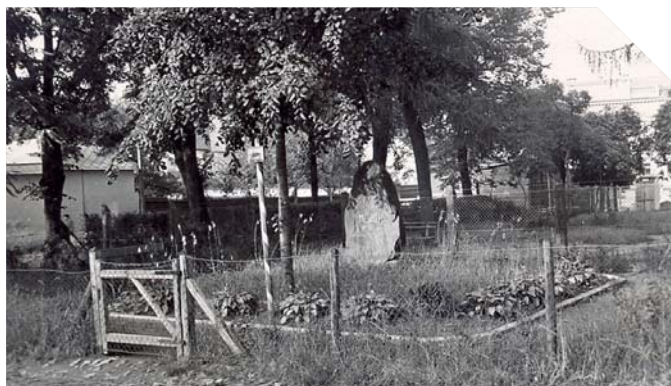
Husa jako národního mučedníka, ale především jako symbol českého národního odporu a boje za pravdu. Tento kult Husa a husitství nejprve posiluje historik František Palacký, později zase T. G. Masaryk, který v Husovi vidí počátek české humanistické a demokratické tradice.

Když se rozdílné pohledy na Husa opět vyostří roku 1889 při osazování budovy Národního muzea 72 destičkami významných českých osobností, je rozhodnuto, že se v Praze zbuduje Husův pomník. Ten je pak skutečně mezi léty 1905–1915 dotvořen sochařem Ladislavem Šalamounem a umístěn na Staroměstské náměstí. V souvislosti s odhalením pomníku 6. července měla probíhat velkolepá oslava 500. výročí upálení mistra Jana. Ta byla ovšem zakázána kvůli probíhající první světové válce. Z odhalení pomníku se tedy stává tichý protest proti válce i omezení českých práv v rakousko-uherské monarchii. Ve stejný den pak vystupuje v Reformačním sále univerzity v Ženevě T. G. Masaryk se svým projevem k výročí, který je víceméně pokládán za počátek českého zahraničního odboje.

Pokud zalistujeme humpoleckou městskou kronikou rovněž k tomuto datu, čteme víceméně podobný příběh: „Vzdělávací sbor města Humpolce zamýšlel se roku 1915 – tedy v pětisté výročí smrti Husovy uspořádati velkolepou slavnost s manifestací a dlouho se radil, jak oslavu provést. Ale mocné vlivy doby a zejména rozpoutaná válka tento úmysl zcela překazily. Proto omezila se celá oslava jen na slavnost tichou, menších rozměrů.“ Dne 3. července proběhla přednáška o Husovi v sokolovně, doprovázena recitacemi a písněmi. Následující den byl zasazen do parku na Havlíčkově náměstí prostý netesnaný kámen z městských lesů, který byl opatřen vyzlaceným Husovým jménem a letopočty 1415, 1915. Téhož dne probíhala další z přednášek o Husovi, tentokrát v Dělnickém domě.

Místo pro kámen nebylo vybráno jistě náhodou v blízkosti evangelického chrámu a Husovy ulice, ale v souvislosti s budoucím budováním pošty (1936) přestalo být vhodné. Proto byl později kámen přesunut před novou budovu Okresní nemocenské pojišťovny (1940), kde ho najdeme dodnes.

Zdeněk Škrabánek

Humpolecké léto 2025

Humpolecké léto odstartovalo **Humpolecké létohraní** v parku Stromovka, které proběhlo 31. května. Řádně jsme oslavili jak Mezinárodní den dětí, tak i pomyslný začátek letní sezóny, která přináší místním i turistům celou řadu nejrůznějších akcí, aktivit a atrakcí – prostě skvěle strávený čas a kupu zážitků k tomu. Létohraní se neslo v duchu her a zábavy pro malé i velké. Nechybělo cirkusíště s tlupou opic na jednokolkách, kanónem na akrobaty, půjčovnou slonů a mechanickým loutkovým automatem, kreativní dílny, malování na obličej a spousta hudby – od vystoupení ZUŠ G. Mahlera přes bubnickou show, kapelu Kujme pikle a písničkáře Jaryho Taubera po The Beatles Revival.

Během následujících měsíců se můžete těšit i na spoustu dalších letních akcí pod taktovkou Městského kulturního a informačního střediska v Humpolci, a to od pravidelných divadelních představení pro děti přes koncerty, promítání filmového klubu, čtení, přednášky, výstavy až po oblíbené projekce letního kina. **Divadélka pro děti** i promenádní koncerty budou probíhat na Havlíčkově náměstí před Mikádem, v případě nepříznivého počasí se program přesune na malou scénu Mikáda. V pondělky, které patří divadélkům, se můžete těšit na představení Kudy cesta do pohádky? (7. 7. Liduščino divadlo), Skřítek, který to nevzdal (21. 7. Divadlo 100 opic),

The Beatles Revival

Humpolecké léto 2025

Jak princezna hádala, až prohádala (4. 8. Divadlo Pohádka) a Šípková Růženka (18. 8. Divadlo Vítů Marčíka). Na **koncertech před Mikádem** se v neděli zaposloucháte do dechovky (Rebelka 3. 8. a Vysočinka 31. 8.) a v **parku Stromovka** si v pátky užijete hudbu různých žánrů od folku přes country a rock po blues.

I letos dorazí na Horní náměstí legendární **Kinematograf bratří Čadíků**. Jedná se o společnost provozující pojízdná kina po celé České a Slovenské republice. Její historie sahá až do roku 1992, kdy si bratři Čadíkové koupili první maringotku a vyrazili na svou první pouť. Kinematograf na svých projekcích v ČR vybírá dobrovolné vstupné, které je každoročně věnováno na charitativní účely. Ve dnech 9.–12. 8. se tedy po setmění těšte na promítání pod širým nebem a zároveň na pocit, že se bavíte a pomáháte dobré věci! **Letní kino** si o prázdninách užijete i v zahradě muzea, a to hned pětkrát – v kalendáři kroužkujte pátky 4. 7., 18. 7., 1. 8., 15. 8. a 29. 8.

V Humpolci žijeme kulturou celý rok, ale přes léto jsou to vyloženě žně! Co dalšího vás během letních měsíců ve městě a jeho nejbližším okolí čeká?

V červnu se těšte třeba na gastrofestival **Food Mania** (7. 6.), **Bernard Fest** (20.–21. 6.) nebo cyklistický závod pro závodníky i pohodáře **S kolem kolem Humpolce** (14. 6.). Ve skateparku u Žabáku budete moct obdivovat výkony sportovců během skateboardových závodů spojených s festivalem **Skate and Sound** (28. 6.). V červenci ožije hrad Orlík tradičními **Středověkými slavnostmi** (5.–6. 7.) a folkovým festivalem **Ozvěny prázdnin** (18.–19. 7.). Před fabrika hotelem budete moct obdivovat veterány (12. 7.). I v srpnu bude na hradě Orlík rušno – sledovat hvězdy s hvězdáři budete moct 2. 8. a ve dnech 14.–17. 8. se bude promítat na nádvoří během festivalu **Film a dějiny**. Jubilejní 60. ročník **Zlaté podkovy** (22.–24. 8.) ve výčtu tipů na léto nemůže chybět stejně jako **Letní Platforma Humpolec** (28. 6.–30. 8.). Oblíbený festival letos nově přichází s redukovanou verzí nazvanou příznačně **LIGHT**, která zahrnuje pouze dopolední a odpolední akce.

Neřež Trio

Tím ovšem výčet akcí a možností kulturního vyžití v Humpolci zdaleka nekončí. Doporučujeme sledovat www.infohumpolec.cz nebo webové stránky a sociální sítě jednotlivých kulturních zařízení, ať vám nic neuteče.

Až začne školní rok a léto se bude pomalu, ale jistě přehupovat do podzimu, zakončíme symbolicky Humpolecké léto opět v parku Stromovka, a to v sobotu 6. září Humpoleckým vinobraním.

Spolu se svými kolegy a kolegyněmi z MĚKIS vám srdečně přeji úžasné léto plné pohody a zážitků – ať už v Humpolci, nebo kdekoli jinde!

Vendula Marešová, MĚKIS Humpolec

Letní koncerty ve Stromovce

pátek 11/7 – 19:00 Funkin' Your Soul, 20:30 fullstop
Užijte si večer plný bluesu, soulu a funk rocku.

pátek 25/7 – 19:00 Modrý Proud, 20:30 Pokus Band
Nalad'te se nejen na country a bluegrass, ale i rock a bigbít.

pátek 8/8 – 20:00 – Pavel Čadek
Mladý brněnský folkový písničkář vám zahraje humorné písně, ale i na vážnější notu.

pátek 22/8 – 20:00 – Neřež Trio
Připravte se na pořádnou dávku folku – největší hity skupiny i nejznámější písně původní kapely Nerez.

Modrý Proud

SPORT

S kolem kolem Humpolce

Tradiční cyklistický závod S kolem kolem Humpolce letos opět nabídne i dopolední program pro nejmladší cyklisty. Se Střediskem volného času si děti na dopravním hřišti vyzkouší jízdu zručnosti, mezi překážkami i malý závod na kole. A odpoledne už startují z náměstí závodníci i pohodáři, krátká i dlouhá trasa připraveny, občerstvení jakbysmet!

14/6 2025, Horní náměstí

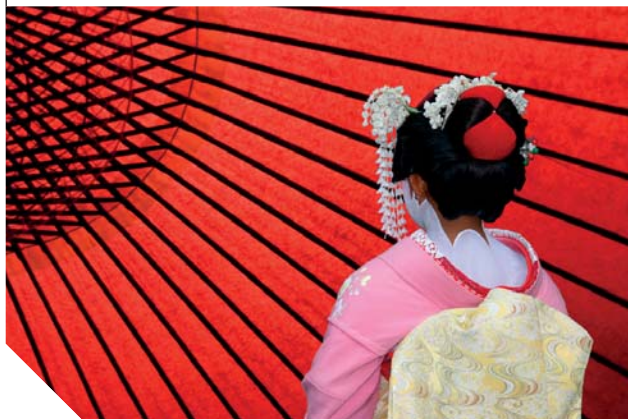

FESTIVAL

Japonské dny

Na začátku letních prázdnin se Humpolec opět otevře japonské kultuře. Těšit se můžete na samurajské umění, básně haiku, japonské čaje a šperky, dřevopalovou keramiku, šachy shogi a květinové karty hanafuda nebo třeba vystoupení karatistů TJ Jiskra Humpolec. Ochutnáte sakurové pivo nebo se raději zakousnete do onigirazu – japonského suší sendviče? Vyzkoušíte i další japonské hry nebo zenovou meditaci? Prostě přijďte poznat a ochutnat Japonsko!

30/6 – 1/7 2025, zahrada muzea, Dolní náměstí

VETERÁNI

Jízda Vysočinou

Klub Veteráni Humpolec zve i letos na tradiční přehlídku vozidel a motocyklů, která se uskuteční na prostranství před fabrika hotelem. Než se rozburácí motory a rozjedou se všemi směry, budete moct od 8:00 do 11:00 obdivovat jak klasické veterány, tak i vozidla a motocykly vyrobené do roku 1985.

12/7 2025, před fabrika hotelem

FILMOVÉ LÉTO

Kinematograf bratří Čadíků

Léto bez letního kina? Nemyslitelné! K tradičnímu letňáku v zahradě muzea přidáváme letos podruhé promítání pod širým nebem přímo na náměstí, kam dorazí pojízdné letní kino bratří Čadíků. Vstupné bude dobrovolné a už tradičně jím budete moct prostřednictvím Konta Bariéry podpořit lidi s handicapem. Těšte se na filmy, které vám polechtají bránici, a nefalšovaný letní zážitek k tomu.

9/8–12/8 2025, Horní náměstí

Projekt Velký úklid s knihovnou je zaměřený na ekologii, vzdělání a komunitní spolupráci

Knihovna Jiřiny Zábranové, díky finanční podpoře Ministerstva kultury ČR, realizuje v roce 2025 projekt Velký úklid s knihovnou, jehož cílem je nejen podpora osobního rozvoje čtenářů, ale i ekologických aktivit a posílení komunitní spolupráce. V rámci tohoto programu probíhají různé akce, které oslovují širokou veřejnost a přinášejí nové zážitky.

Jarní úklid s Michaelou Mrázkovou

První přednáška v rámci tohoto projektu se konala 26. března. Lektorka Michaela Mrázková, autorka knihy *Léčivý úklid*, se zaměřila na praktické tipy pro ekologický úklid domácností. Účastníci se seznámili s principy minimalismu, které mohou usnadnit každodenní organizaci a údržbu domácího prostředí.

Sbírka pro Nadaci Moment

V rámci Března – měsíce čtenářů byla zahájena sbírka pro Nadaci Moment, která podporuje neziskové organizace. Do sbírky čtenáři přispěli knihami, knižními předměty, jako jsou záložky nebo textilní tašky, společenské hry či porcelánové hrnečky. Kromě toho mohli návštěvníci knihovny získat více informací o činnosti nadace.

Informační detox

Dne 16. dubna 2025 proběhla beseda s Michaelou Dombrovskou, autorkou knihy *Informační detox*. Účastníci se dozvěděli o metodách informačního minimalismu a jak se vyhnout zahlcení digitálním světem. Michaela Dombrovská

nabídla praktické tipy, jak efektivně filtrovat informace a udržet duševní rovnováhu i v dnešní digitální éře.

Cyklus přednášek o ekologickém zemědělství

Součástí projektu jsou dvě besedy s místní farmářkou Stanislavou Kuzinovou. Přiblíží ekologické zemědělství. První setkání, *Jaro na farmě* (23. dubna), nabídlo cenné informace o zdravých potravinách, které lze pěstovat v našem regionu, a o ekologických zemědělských postupech. Druhá přednáška, *Podzimní sklizeň* (září), je určena zejména amatérským zahradníkům a seniorům.

Smyslové hraní pro děti – jaro

V květnu se uskutečnil workshop pro děti ve věku 3 až 6 let. Lektorky Klára Petriková a Petra Houkalová připravily interaktivní program s cílem podpořit kreativitu a motorické schopnosti dětí, což napomáhá jejich celkovému vývoji.

Relaxační cvičení – Když čtenáři relaxují pohybem

Od února 2025 probíhá v knihovně série relaxačních cvičení pod vedením zkušené lektorky Hanky Havelkové. Program je určený pro širokou veřejnost, včetně seniorů, a zaměřuje se na techniky, které pomáhají uvolnit napětí a zlepšit duševní pohodu. Účastníci se učí dechová cvičení a jednoduché pohybové sestavy, které lze snadno aplikovat v každodenním životě.

Na co se mohou čtenáři a návštěvníci knihovny těšit?

Knihovna Jiřiny Zábranové připravila pro své čtenáře a návštěvníky širokou nabídku dalších akcí, které pokračují v rámci projektu *Velký úklid* s knihovnou a rozšiřují program o nové, zajímavé iniciativy.

Workshop Origami a holčička Kiko

V červnu 2025 budou děti ze základní školy mít možnost prožít workshop a čtení s Markétou Pilátovou. Ta představí svoji knihu *Origami a holčička Kiko*. Cílem je podpořit čtenářské dovednosti a stimulovat dětskou fantazii.

Horoskop jako nástroj poznání sama sebe

Na podzim proběhne přednáška *Horoskop jako nástroj poznání sama sebe*, kterou povede vysokoškolská pedagožka Iva Zadražilová. Přiblíží využití astrologie pro osobní rozvoj a pochopení vlastních emocí, motivací a životního směřování. Bude doplněna výstavou knih a časopisů zabývajících se tímto tématem. Přednáška je určena nejen dospělým, ale i dospívajícím.

Klíč k rovnováze

V říjnu se uskuteční interaktivní workshop pod vedením kouče Jaromíra Tausche. Účastníci se naučí, jak pracovat se svou energií a harmonizovat vzájemné vztahy. Workshop je určen dospělým účastníkům a součástí bude i prezentace knih na dané téma.

Výstava Deset knih pro úklid v domě a čistou mysl

Během října bude k vidění kolekce knih zaměřených na úklid domácnosti, organizaci a péči o duševní pohodu. Knižní tipy budou pravidelně zveřejňovány také na sociálních sítích.

Těšíme se na vaši návštěvu a věříme, že chystaný program obohatí váš život o nové zážitky, inspirace a praktické dovednosti.

Zdeňka Komrsová, Knihovna Jiřiny Zábranové

Beseda s Kateřinou Tučkovou

Knihy Bílá Voda, Žitkovské bohyně nebo Vyhnutí Gerty Schnirch patří mezi bestsellery. S jejich autorkou – spisovatelkou, dramatičkou, publicistkou, historičkou umění i kurátorkou výstav **Kateřinou Tučkovou** se můžete setkat ve čtvrtek 2. října v Knihovně Jiřiny Zábranové. Začátek besedy je stanovený na 17:00 hodin. Chybět nebude ani prodej knih a autogramiáda.

Tipy na čtení z knihovny

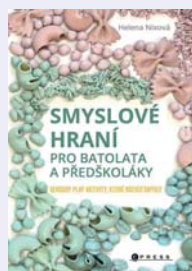
Léčivý úklid Michaela Mrázková (nakladatelství Pragma)

„Pro mnoho lidí je stav jejich domova zdrojem velkého stresu a pocitů nedostatečnosti. Kniha vám poskytne nejen praktické návody, jak se rozloučit s nepotřebným, ale také možnosti, jak se propojit se svým domovem a začít ho přijímat. Odtud pak začíná další cesta, která nevede pouze přes minimalizování. I vy můžete mít u vás domácí pohodu a mnohem dříve, než si myslíte!“

Informační detox Michaela Dombrovská a Zuzana Šidlichovská (nakladatelství Grada)

„S pomocí této knihy si dokážete poradit se záplavou informací, které se na nás v současné digitální době bez ustání valí. Užitečná doporučení, zajímavé tipy a sdílené zkušenosti vás provedou nejen oblastí informačního detoxu, ale také informačním minimalismem, tedy udržitelnějším systémem práce s informacemi, a informačním wellness, který přináší inspiraci pro relaxaci a restart.“

Smyslové hraní pro batolata a předškoláky Helena Nixová (nakladatelství CPress)

„V knize se dozvíte, co smyslové hraní je a co vše přináší. Zjistíte, že smyslové hraní můžete dětem nabízet z toho, co máte už teď doma. Najdete v ní jednoduché návody a tipy na přípravu smyslových materiálů a aktivit pro děti. Kniha je doplněna fotografiemi, díky kterým budete vědět, jak má takový materiál vypadat. Můžete se inspirovat pomůckami a zjistíte, že naprosto obyčejně vypadající aktivita vaše dítě zabaví na velmi dlouho.“

Humpolecké muzeum slaví 130. narozeniny

V pondělí 28. července tomu bude 130 let od doby, kdy se konala ustavující schůze, na níž vznikla Musejní společnost pro okres humpolecký. Jejím předsedou byl jmenován lékárník Richard Walleský, jednatelem učitel Josef Kopáč a pokladníkem učitel Vincenc Kameš. Cílem nově vzniklého spolku bylo shromažďovat duchovní a hmotné památky vypovídající o životě na humpoleckém Zálesí.

Základ sbírek tvořily předměty vystavené o rok dříve na Okresní hospodářské a průmyslové výstavě, jejíž součástí byla i výstava národopisná. K uložení sbírek, které ale zatím nebyly veřejnosti přístupné, byla zpočátku vyčleněna jedna místnost v budově tehdejší radnice. A začaly se hledat vhodné prostory, ve kterých by mohly být sbírky také prezentovány veřejnosti. Ty se naskytly až v roce 1933 v budově bývalé dívčí školy na dnešním Horním náměstí, kde muzeum sídlí dodnes. V roce 1952 došlo k přeměně Muzejního spolku a vzniklo Městské muzeum v Humpolci.

Významnou osobností v historii muzea byl Josef Kopáč, který se neúnavně staral o jeho chod a především o vznik rozsáhlé národopisné sbírky. V roce 1919 byl jmenován předsedou společnosti, konzervátorem Památkového úřadu pro okres humpolecký a v roce 1922 byl ustanoven městským kronikářem. Byl i literárně činný, napsal mnoho publikací, ve kterých zdokumentoval život lidí na Zálesí. Muzeum řídil až do roku 1955, v témže roce i zemřel.

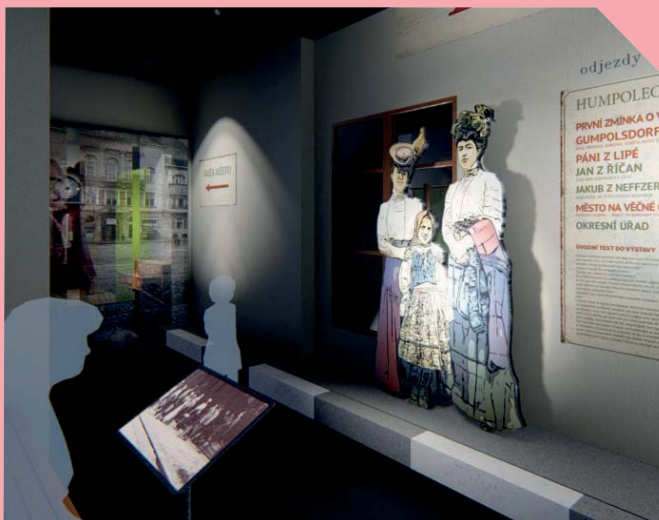
V roce 1967 začala velká rekonstrukce budovy, po jejímž dokončení bylo muzeum slavnostně otevřeno jako Muzeum dr. Aleše Hrdličky. Bylo to u příležitosti oslav stého výročí Hrdličkova narození a na jeho počest vznikla v muzeu vedle stávající národopisné expozice také první velká expozice antropologická.

V roce 2000 došlo k organizační změně ve struktuře muzea, které ukončilo svou činnost jako statutární organizace a od 1. ledna se stalo součástí nově vzniklé příspěvkové organizace města Humpolce pod názvem Městské kulturní a informační středisko v Humpolci.

V průběhu let byly několikrát reinstalovány obě hlavní expozice a postupně vznikaly expozice nové a stálé výstavy:

- 2003 mineralogická
- 2007 keramické peklo
- 2009 historie humpoleckého loutkářství
- 2014 expozice šití a ševcovství

V roce 2019, ke 150. výročí narození Aleše Hrdličky, byla po celkové rekonstrukci otevřena nová moderní antropologická expozice, která obsahuje nejnovější poznatky o původu a vývoji člověka a o životě Aleše Hrdličky.

nahlédnutí do připravované národopisné expozice

K letošnímu kulatému výročí muzea připravujeme zcela novou podobu expozice národopisné, ve které přivítáme návštěvníky v podzimním období.

Kromě prohlídky expozic nabízíme návštěvníkům i krátkodobé výstavy především výtvarného zaměření, zařazujeme ale také výstavy škol nebo výstavy k významným výročím. V letošním roce to byla výstava k 80. výročí konce 2. světové války, která byla instalována na Horním náměstí, a výstava k výročí muzea ve výstavním sále. Již 13 let pořádáme přednáškový cyklus Věda v muzeu, velkou účast mají muzejní vycházky, při nichž procházíme zajímavé městské i okolní lokality. 18. květen je Mezinárodním dnem muzeí, a tak se v tomto měsíci každým rokem připojujeme k celonárodnímu Festivalu muzejních nocí, kdy připravujeme neobvyklé programy do pozdních večerních hodin, od roku 2023 se také podílíme na podzimní akci Noc vědců.

Podstatná část naší práce však zůstává návštěvníkům skrytá – jedná se o péči o sbírky a činnosti s tím spojené. Sbírký pravidelně inventarizujeme, přibývají nové přírůstky, které evidujeme a jejich stav hlásíme na Ministerstvo kultury. Za posledních deset let jsme zaevidovali 158 kusů nových předmětů, celkově máme ve sbírkách 15 503 inventurních čísel. Vybrané předměty procházejí restaurátorským zásahem a jsou následně prezentovány na výstavách či ve stálých expozicích. Ze sbírek, především rukopisných a fotografických, vyhledáváme podklady pro jednotlivce i instituce k badatelským účelům.

Ve výčtu aktivit by se dalo pokračovat, ale přijďte se podívat do muzea a sami se dozvíte více o naší práci.

Dagmar Kluchová, vedoucí muzea

Letní rozmary počasí

Letní měsíce jsou mezi lidmi oblíbené z důvodu vysokých teplot, brzkého východu a pozdního západu slunce i řady dnů či týdnu pěkného a stálého počasí, díky čemuž se dají provozovat typicky letní aktivity. Podobné podmínky panovaly i před více než sto lety, proto se jim tehdejší letopisci nijak zvlášť nevěnovali. Občas však nastane zvrat a přijde pohroma, která si zaslouží, aby byla zaznamenána pro další generace. Na následujících řádcích vybíráme několik příkladů.

STALO SE... před 121 lety (19. července 1903 – Krupobití)

„V neděli 19. 7. 1903 k večeru přihnala se od západu hrozná bouřka s krupobitím. Padaly kroupy, jež ojedinele vážily až 54 dk. Ovšem rozbily v městě všechna okna k sev. a západu obrácená. Střechy taškové a papírem kryté byly rozbité namnoze úplně. Obilí bylo místy na polovinu, ale i dočista zničeno. Zvláště je zničena všechna polní úroda od Senožat přes Kaliště, Kežlic, Kamenici a Herálec. Nikdo zde podobné pohromy nepamatuje.“

KOMENTÁŘ: Uvedenou váhu krup si možná lépe představíme, když ji připodobníme například k tomu, jako by z nebe padala zhruba půlkilová balení mouky nebo více než dvě kostky 250gramového másla v jedné.

STALO SE... před 116 lety (6. června 1909 – Průtrž mračen)

„Dne 6. června 1909 byla v neděli ráno bouřka s průtrží mračen. Nejvíce řádila kolem Dusilova. Rybníky u Barevny a na Hadině byly protrženy a úplně vytekly. Hráz na Dusilově měla zase namále. Most pod silnicí humpolecko-čejovskou byl stržen a všechny opravné práce na jezu u Nové Valchy na Želivce, jež byly podniknuty, když jarní ledy jej pobořily, byly zase odplaveny.“

KOMENTÁŘ: Dusilovský rybník i rybník Hadina dobře identifikujeme i dnes, „rybník u Barevny“ je možná pro současnou generaci hůře lokalizovatelný. Existuje dodnes a nachází se mezi ulicemi Nerudova a Na Závodí. V areálu, kde dnes sídlí například firma Barvy Alenka, totiž dříve fungovala barevna sukna a celá lokalita se nazývala Barevna.

STALO SE... před 112 lety (červenec–září 1912 – Deštivé léto, Deště)

„V roce 1912 bylo v červenci a v srpnu mnoho dešťů sotva bylo dne, aby nepršelo. Mělo to za následek špatnou sklizeň a opětné zvyšování cen potravin.“

„Trvalé deště v měsíci září způsobily v okrese humpoleckém značné škody. Posečené otavy se zkazily, brambory počaly hnití a v některých obcích výše položených bylo ještě v září

mnoho obilí nesklizeno.

Tím se také velmi opozdily všechny podzimní práce polní.“

STALO SE... před 109 lety (5. července 1915 – Krupobití)

„Dne 5. července 1915 od 2. do 3. hodiny odpolední snesla se nad okolní krajinou bouře spojená se smrštěm, krupobitím a lijavcem. Kroupy dosahovaly velikosti vlašského ořechu, a spadlo též mnoho kusů ledu i větších. Bouře přišla velmi rychle a neočekávaně od strany východní a zničila velkou část polních plodin, stromů i keřů. Podobné zprávy došly i z Německobrodské, zvláště od Květinova, i z Pelhřimovské.“

STALO SE... před 105 lety (18.–20. května 1920 – Krupobití)

„Po úmorných parnech ve dnech 18., 19. a 20. května dostavilo se krupobití spojené s průtrží mračen. Obec Želiv, Bolechov, Senožaty, Kežlice, Dudín, Tukleky, Čihovice, Záhoří, Opatov, Kaliště a Hojanovice byly krutě postiženy.“

STALO SE... před 104 lety (19. června 1921 – Mrazy v létě)

„V noci ze dne 19. na 20. června 1921, v době, kdy bývá na naší Vysočině již počasí letní a teplé, kdy dostávají se již teplé deště, uhodil v celé naší krajině krutý mráz, který se opakoval několikrát za sebou. Pozdní žito i pšenice, brambory – zmrzly docela. Nejvíce uškodily tyto mrazy v dolcích při potocích, rybnících a při lukách. Na některých místech zmrzly klasy vymetalé tak, že na poli stála pouhá sláma. Také v mladých lesích umrzly výhonky letošního růstu. Nebylo pamětníka tak pozdních mrazů v naší krajině.“

STALO SE... před 100 lety (2. června 1925 – Krupobití)

„V úterý dne 2. června 1925 kolem 6. hodiny odpolední snesla se nad kotlinou kolem Želivky bouře, krupobití a průtrž mračen.“

STALO SE... před 98 lety (2. června 1927 – Krupobití)

„Ve čtvrtek dne 2. června 1927 přikvapila na Humpolec od západu obrovská bouře provázená krupobitím, které trvalo celou půl hodinu nepřetržitě. Žito, jež slibovala letos velmi pěknou úrodu a byla krásně vzrostlá, byla krupobitím úplně zničena. Stromy nedávno odkvetlé byly otlučeny a i na ostatních plodinách polních byly značné škody. Místy padaly kroupy o velikosti vejce a ještě druhý den ráno v příkopech silnic a cest

byly spousty krup. Ve staveních bylo vytlučeno mnoho oken a rozbity střechy. Kroupy padaly tak hustě, že ještě dlouho po skončeném krupobití byla krajina bílá jako v zimě. V celém okolí není pamětníka, jenž by pamatoval, že by krupobití tak dlouho trvalo. Krupobití trvalo od 4 hodin skoro do ¾ na pět odpoledne. Oken v městě bylo rozbito tolik, že již 5. června nebylo v Humpolci možno dostat ani tabulky skla. Všechno sklenář vypotřeboval a velmi mnozí musili čekat, až došla nová objednaná zásilka.“

KOMENTÁŘ: V dalších kronikářových zápisech se můžeme dočíst, že škody na polních plodinách způsobené tímto krupobitím v obcích tehdejšího humpoleckého okresu odhadovala zvláštní komise. Celkovou hodnotu ztrát vyčíslila na 4 837 320 tehdejších korun a nejhůře byly postiženy obce Hněvkovice, Kletečná, Sedlice, Vítice, Lískovice, Vřesník a Želiv, kde bylo

zničeno sto procent úrody. Zasaženým obcím i jednotlivým rolníkům byla poskytnuta finanční podpora na nákup nového osiva, která však ani zdaleka nepokryla vyčíslené ztráty, což „vyvolalo značné znepokojení“.

STALO SE... před 96 lety (22. května 1929 – Krupobití)

„Ve středu dne 22. května postižena byla obec Mysletín v okrese humpoleckém katastrofálním krupobitím a bouří, jakýchž nebylo v obci pamětníka.“

Pozn.: Do historických zápisků z kronik téměř nezasahujeme, proto ponecháváme tehdy používané výrazy, slovosled i pravopis.

Vojtěch Novák,
Muzeum dr. Aleše Hrdličky v Humpolci

Místa v Humpolci připomínající osvobození v květnu 1945

O tom, jak Humpolec prožíval osvobození roku 1945, referuje na svých stránkách městská kronika. Dne 9. května v půl druhé odpoledne přijelo do Humpolce od Havlíčkova Brodu šest obrněných vozů. Německé posádky krátce před tím opouštěly město. Jak píše kronikář: **„Pak následovala řada dalších tanků a obrněných vozů, koňských povozů a jezdeckých oddílů, stále vítaných obyvatelstvem voláním: Urá!“**

Sláva rudé armádě! Sláva maršálu Stalinovi! apod.“ Poslední jednotky projíždějící téhož dne se pak v městě utábořily. Právě s nimi se střetla vozidla německé armády prchající v noci přes Humpolec.

Tak začala nejvýznamnější přestřelka, při níž padlo sedm sovětských vojáků, kteří pak byli pohřbeni na zdejším hřbitově. „Rusové pod vedením svého kapitána použili i malorážová

Fotografie zachycuje odjezd Němců kolem Cihelny před příjezdem Rudé armády. Vojáci často do rybníků odhazovali nepotřebnou munici a zbraně. Proto také bylo zakázáno se v tomto období koupat, než dojde k vyčištění rybníků. Přesto se 19. června odehrál incident, který skončil těžkým zranění jedenáctiletého chlapce. Pohozené a poničené vybavení se nacházelo kolem silnic a v lesích ještě dlouho.

Ve středu 9. května odpoledne začaly přijíždět od dnešního Havlíčkova Brodu obrněná vozidla a tanky. Později také do Jihlavy. Byl to 2. ukrajinský front sovětské Rudé armády pod vedením maršála Malinovského. Na Brodské ulici před pivovarem byli vojáci slavnostně vítáni a pohoštěni. Po malé přestávce pokračovali v jízdě na Prahu. Na fotografii sovětský tank projíždí kolem pivovaru 9. května 1945.

děla, jímž byly značně poškozeny domy čp. 693 St. Vošické-ho a čp. 316 Macháčka, též i nemocnice a sousední domy. Ježto Němci nemohli nikde prorazit, rozprchli se do různých částí města..." Podle zaznamenaných vzpomínek Jiřiny Zábranové místní obyvatelé nevzpomínali ovšem na sovětské osvoboditele jen v dobrém: „V noci docházelo k ošklivým scénám, alkohol měnil lidi v loupežníky a násilníky... Ve škole vypili líh z preparátů, v nichž byli naloženi hadi a ještěrky pro poučení školní mládeže... Jinde zase v továrně vojáci bez váhání vypili kaši z rozvařeného klihu, která se používala při zpracování látek, jen proto, že vzdáleně voněla po alkoholu.“ nebo „Tehdy také u jedněch našich známých v Humpolci sebral nějaký ruský důstojník malý cestovní budík a strčil si jej

do kapsy kalhot. Když mu po několika hodinách začal budík v kapse zvonit, polekal se tak, že ze sebe strhal všechno šatstvo, budík odhodil a rozstřílel ho z pistole. Běžné rčení tehdy bylo: „Davaj časy!“ ...Jeden z důstojníků... vyhrnul rukávy košile a na obou rukou měl od zápěstí až skoro po rameno připnuté hodinky nejrůznějších značek a tvarů, jistě jich bylo několik desítek.“

Taková svědectví se ovšem do kronik tehdy nedostala, což je škoda. Historie většinou není černobílá a osobní příběhy dokreslují nejen její složitost, ale i pestrost. A co vy? Nemáte nějaký v šuplíku?

Zdeněk Škrabánek

Pozůstatky bojů na bývalé německobrodské ulici (dnes 5. května). Fotografie byla pořízena 10. května 1945 v 9 hodin ráno. Boje v ulicích města se odehrávaly v noci. Ukazuje blíže poničení domu čp. 693 Stanislava Vošického. Největší potyčka v našem městě si vyžádala sedm padlých vojáků Rudé armády, dvaapadesát padlých bylo pak na německé straně.

„Věčná sláva hrdinům.“ Nápis, jenž si přečteme na pomníku na humpoleckém hřbitově, stejně jako jména sedmi padlých vojáků. Jejich ostatky zde byly uloženy ve společném hrobě roku 1946. V roce 1956 byl nad společným hrobem vybudován tento pomník. Ostatky padlých Němců byly zakopány v hromadném hrobě pod Šibeničním kopcem.

„Čest a sláva hrdinům 9. jezdeckého pluku padlým za vlast.“ Tento nápis byl umístěn na pomníku nad kolejemi, kde odpočívali padlí rumunští vojáci. První a čtvrtá rumunská armáda postupovaly společně s 2. ukrajinským frontem a měli za úkol osvobodování území a pronásledování Němců. Tři zde pohřbení rumunští vojáci padli na Humpolecku mezi 12. a 15. květnem. Pomník postavili jejich spolubojovníci z 9. pluku 10. června 1945.

Fotografie z roku 1994 zaznamenává slavnostní umístění pamětních desek na pomník padlým přesunutý opět do prostoru náměstí roku 1993. Jedna z nich je věnována „Pamatce spoluobčanů, kteří položili životy nebo přinesli jiné oběti za 2. světové války a za okupace v letech 1939-1945 vedeni touhou po životě ve svobodné a nezávislé vlasti“. Druhá je věnována obětem komunistického režimu mezi lety 1945-1989.

Letci bývalého humpoleckého okresu

Miroslav Čáp (1919–1943)

Narodil se 3. června 1919 v Humpolci v Sokolské ulici č. p. 64 (dnes Smetanova). V roce 1938 absolvoval Československou akademii obchodní v Praze. Po vypuknutí války uprchl do Anglie, kde zpočátku pracoval jako tlumočnický a v roce 1942 se dostal do pilotního výcviku. Zařadil se tak mezi desítky československých letců bojujících v řadách RAF. Zahynul v červnu roku 1943 při nehodě s letounem Master Mk.I T8558, který se při cvičném souboji zřítil. Je pohřben na hřbitově v Stoke upon Tern ve Velké Británii. Symbolická urna s prstí je uložena v Památníku československých letců padlých ve druhé světové válce v Prostějově.

Josef Dygrýn (1918–1942)

Josef Dygrýn se narodil v Praze 6. března 1918, ale vyrůstal v Hněvkovicích u Humpolce v rodině své tety. Do měšťanské školy chodil v Humpolci, kde se také vyučil strojním zámečnickem. Po krátkém pobytu v Praze se vrátil na Humpolecko do Lhotic. Odtud je odvozeno jeho pozdější válečné krycí jméno Ligotický – Lhotický. V roce 1937 nastoupil do Školy pro odborný dorost letectva v Prostějově, kterou ale z důvodu okupace nedokončil. V červnu 1939 uprchl přes Polsko do zahraničí. Po krátkém pobytu ve Francii přešel do Anglie. Zde prodělal výcvik stíhacího pilota a byl zařazen jako noční stíhač. Dne 8. srpna 1940 se zúčastnil historické Bitvy o Anglii jako jeden z prvních Čechoslováků. Po vítězném ukončení bitvy bylo J. Dygrýnovi uděleno vysoké britské válečné vyznamenání DFM (Záslužná letecká medaile), které mu předal osobně anglický král. 5. května 1941 – v době těžkých náletů na Londýn – se podařilo pilotu Dygrýnovi během jediného letu sestřelit tři německé bombardéry, za což byl povýšen na štábního rotmistra a obdržel Československý válečný kříž. Na podzim roku 1941 se v Anglii oženil. Jeho žena byla příslušnicí Ženské pomocné služby letectva. Po pěti měsících manželství však zemřela. Dne 4. června 1942 byl sestřelen nad kanálem La Manche. Jeho tělo bylo nalezeno až 8. září 1942 na anglickém pobřeží u města Worthingu. Identifikován byl podle automatického revolveru s gravírovanou rukojetí, na které bylo jméno jeho manželky. Byl pohřben 14. září 1942 vedle své ženy na hřbitově ve Westwellu v Kentu. Československo a Velká Británie ocenily jeho úspěšnou leteckou kariéru řadou medailí. Poslední bojovou akci absolvoval v hodnosti rotmistra československého letectva, po válce (1947) byl in memoriam nejprve povýšen na poručíka a roku 1991 na plukovníka. V roce 1947 byla J. Dygrýnovi na budově tehdejšího Národního výboru v Humpolci odhalena pamětní deska. Symbolická urna J. Dygrýna, která obsahovala hlinu z hrobu v Anglii, byla uložena po válce v Praze na Vítkově. V roce 1998 byla předána Karlovi Dygrýnovi (bratr J. Dygrýna). V roce 2002 došlo po vzájemné dohodě k uložení urny do humpoleckého muzea a v roce 2018 proběhla ke 100. výročí narození J. Dygrýna vzpomínková slavnost ve Lhoticích, při které byla urna uložena v rodinném hrobě.

Josef Chytrý (1920–1976)

Narodil se 7. července 1920 v Bystré u Humpolce. Vyučil se malířem pokojů, v 18 letech byl dobrovolně odveden k leteckému pluku č. 3 v Piešťanech. Po okupaci v roce 1939 odešel do Polska, padl do zajetí a byl internován do SSSR. Po propuštění v roce 1941 se dostal do Palestiny, kde byl u pozemního vojska jako řidič tanku u 11. střeleckého praporu Haifa. V listopadu 1941 byl odvelen do Anglie k letectvu, kde byl zařazen ke 311. bombardovací peruti RAF a vycvičen jako palubní střelec, později jako radiotelegrafista a radarový operátor. V květnu 1942 uskutečnil svůj první let v rámci velkého nočního náletu na Německo (Kolín nad Rýnem). V dalším boji sestřelil nad Düsseldorfem jeden letoun Me-110. Létal na letounech Wellington, B 24 Liberator. Válku ukončil v hodnosti rotmistra. Do vlasti se vrátil 21. srpna 1945 a působil u dopravního pluku v Ruzyni. Později sloužil na letištích v Havlíčkově Brodě, Kbelích a Českých Budějovicích. Po únoru 1948 byl perzekuován a v roce 1949 v hodnosti štábního kapitána letectva z armády propuštěn. Za neustálého sledování STB pracoval v mnoha profesích. Zemřel v Humpolci 20. března 1976. V roce 1991 byl rehabilitován a povýšen in memoriam do hodnosti podplukovníka letectva. Za svoji leteckou činnost získal četná britská i československá vyznamenání.

Případ Modré velryby

Tak už je tu rok 2055 a já se nestačím divit, jak těžká je to doba. Mám za sebou dost náročný týden. Jelikož se mi rozbil FATB, neměl jsem jinou možnost, než cestovat autem. V pondělí bylo vše jako obvykle. Z práce jsem se vrátil pozdě, ale nedalo se říct, že se to vyplatilo, děti měly další den testy a manželka dostala během večere dvě hlášení o spadlých letounech v oblasti Zlína. Ten večer jsem nemohl usnout. Věděl jsem, že v úterý mne čekají praktické zkoušky inteligence v Liberci a vůbec jsem se na ně netěšil. Měl jsem chodit po ulicích a ptát se lidí na nejrůznější otázky. Díky inteligenční revoluci, která proběhla roku 2036, většina méně inteligentních lidí vyhynula v důsledku plnění výzev z tiktoku, podobně jako tenkrát ve slavném případě Modré velryby. Tento převrat vedl k vytvoření ligy pro obnovení inteligence lidstva, kde pracuji. Praktické zkoušky inteligence patří k akcím, které jsou nezbytné pro správný chod ligy.

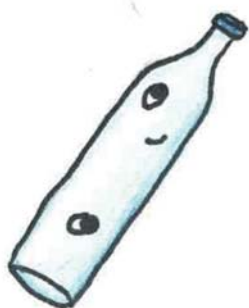
V úterý jsem tedy vstal a šel se poohlédnout po veřejném FATB. Vzpomněl jsem si, jaké to bylo, když ještě nebyly FATB a všichni cestovali auty, vlaky, autobusy, letadly a někdy (mé děti tomu odmítají uvěřit) chodili pěšky. Díky From A To B (z bodu A do bodu B) mohu cestovat nenáročným způsobem během nulového času. Jedno zařízení stálo za rohem. Tak jsem si do něj vlezl a zadal cíl cesty. Se vzpomínkou na jízdu autobusem za čtrnáct korun jsem vhodil do šterbiny dvě eura a nechal se sublimovat. Poté co mne to stlačilo a vstřelilo do atmosféry, jsem už věděl, že je něco špatně. FATB mě detekovalo, ale vzduch nasávalo pomaleji a pomaleji, až úplně přestalo. Byl jsem uvězněn! Naštěstí díky tomu, že mne FATB detekovalo, si mého problému všimla jakási paní, která okamžitě přivolala pomoc. Za chvíli už jsem byl vytažen z časoprostoru a nasán do láhve. Poté mne vypustili do FATB a zapnuli zpětný chod. Desublimovalo mě to a já jsem konečně mohl poděkovat svým zachráncům. A pak už jsem se šel jen vyptávat různých lidí na všelijaké otázky.

Když jsem se pak vrátil domů, byl jsem zdeptaný k nevíře. Ani mě moc nepotěšilo, když jsem musel vyprávět dětem, jak jsem se rozpínal mimo čas někde nad Libercem. Ve středu jsem musel jet zase autem. Odpoledne jsem jel z práce rovnou do školy kvůli rodičovským schůzkám. Mé

děti čekaly s ostatními u hlavního vchodu. Uvedly mne do své třídy a odtud mne začaly provázet. Ve druhé místnosti byla zbudována malá kuchyňka a v ní byla matematikářka. „Matematiku se v naší škole učíme prakticky,“ spustila paní učitelka energicky. „Děti si odváží suroviny a poté je dávají do mís v určitém poměru. Také spolu počítáme, kolik suroviny stály a kolik jsme jich spotřebovali.“ Kuchyněk bylo několik a každá byla očividně stejná. Dále jsme vyšli na chodbu a přešli do učebny zeměpisu. Vypadala přesně tak, jak by podle mého názoru vypadat měla. Na stěnách visely různé mapy a přes celou podlahu byl namalován kompas, který (jelikož se budova nijak nehýbala) ukazoval vždy k severu. Ve středu kompasu byl obří globus, který se skládal ze tří velkých zahnutých obrazovek. Kolem něj byly parcely ohraničené provazy. Mezi provazy chodili lidé se zvláštními brýlemi na očích. S brýlemi na virtuální realitu. Zpoza globusu vyšel zeměpisář. „Zde se cestuje do cizích zemí,“ vysvětlil pan učitel. „Stačí na globusu vyznačit, kam chcete cestovat, a pak si nasadíte brýle. Pokud chcete, můžete si to vyzkoušet.“ Neměl jsem čas na zkoušení, musel jsem ještě zařídit nějaké záležitosti ohledně případu Modrá velryba 2. Byl jsem ale zvědavý, tak jsem si alespoň poslechl, jak to funguje. „Jednoduše, v každém státě jsou stanice, ve kterých se střídají zaměstnanci. Ty snímají terén kolem sebe a vy v tom terénu pak chodíte. Chodí tam (jen ve virtuální realitě, doopravdy ne) také mužiček v typickém oděvu a provádí vás. Řekne vám vše, co potřebujete vědět o daném místě, a dodatečné informace vám řeknou místní odborníci. Tím se děti učí také jazyky, protože jediný, kdo umí česky je digitální průvodce.“ To všechno ze sebe pan učitel vychrlil.

Zeptal jsem se ho ještě na jazykovou učebnu a on jen ukázal na další dveře. Nejspíš už neměl sílu mi to říct, když teď mluvil v kuse kdovíkolik minut. Jazyková učebna by vypadala relativně normálně, kdyby místo židlí nebyly sedací vaky a kdyby stěny nebyly vymalovány všemi barvami duhy. Na jedné stěně byla gigantická obrazovka a na ní byl pán, kterého jsem znal už od dětství. Steve. Sám jsem se s ním učil anglicky. Je to rodilý mluvčí. Byl se školou spojen video hovorem a odpovídal rodičům na otázky ohledně toho, jak učí. V rohu stála paní učitelka na angličtinu a tiše sledovala rozhovor. Jak jsem říkal, měl jsem naspěch, takže jsem neměl čas čekat frontu na Steva. Šel jsem proto rovnou do geometrické místnosti. Tam nikdo nebyl, protože paní učitelka na matematiku byla v učebně matematiky (v kuchyňce). Děti mi řekly, že stěny jsou magnetické. Visely z nich body. Elektrická zařízení, na kterých si nastavíte, s jakými dalšími body, budou propojena paprskem. Tím vznikají geometrické tvary přímo v prostoru. Touto místností končila celá prohlídka.

Jelikož mé děti žádné problémy neměly, tím pro mne končily celé rodičovské schůzky. Vrátil jsem se domů a řešil

případ Modré velryby 2. Večer se vrátila pozdě manželka a vyprávěla mi o maniakovi, který sestřeloval letadla někde u Zlína. Čtvrtek nebyl tolik náročný jako předešlé tři dny. I přesto se stalo něco, co jsem opravdu nečekal. Po práci, která byla nudná, jako vždy, jsem vzal děti do přírodovědného muzea. No, znáte to. Přišlo to tak najednou. Zašel jsem do kabinky a posadil se. Jen co jsem to udělal, zapnula se malá obrazovka, která byla z vnitřní strany dveří. „Vyberte dokument.“ Na obrazovce se ukázal seznam dokumentů. Vybral jsem si dokument o dinosaurech. Ten mě ale zklamal. Hadrosaurus totiž neměl s hady nic společného. Pustil jsem si tedy dokument o murénách a přemýšlel o mentálním zdraví člověka, který dává na toalety obrazovky s dokumenty. Pak jsem se přidal k dětem, které byly už skoro na konci prohlídky. Byly u „stroje času“, který, jak jsem ihned poznal, byl obyčejné FATB, napojené na dinopark. Vrátili jsme se domů a čekali, až se vrátí maminka (má manželka). Nejspíš se zdržela kvůli tomu maniakovi, který sestřeloval letadla. Když dorazila, šla si rovnou lehnout a já jí nechtěl moc dráždit otázkami o práci.

Pátek byl plný chaosu v práci a úklidu doma. Když se mi vybil implozivní vysílač a já zjistil, že došly baterie této velikosti, šel jsem do elektra nějaké koupit. Tyto baterie sice pojmu velké množství energie, ale jednou se musely vybit všechny. Jelikož žádné neměli, musel jsem použít dotykovou implozivní tyč. Ta funguje mnohem jednodušeji než vysílač, protože na rozdíl od vysílače, který vypustí zvukovou frekvenci, která způsobí implozi objektů, dotyková implozivní tyč musí být s objektem v přímém kontaktu. Nechal jsem tedy smršknout všechny pavučiny a šel umýt okna. A teď, když je víkend a naše společnost dává kvůli dětem na víkendy volno (jen někteří lidé pracují naopak pouze o víkendech a z domova), mám konečně trochu času. A upřímně řečeno se divím sám sobě, že ho marním tím, že vám tady vyprávím o obyčejném týdnu obyčejného člověka. To, že jste z minulosti, vám stejně nevěřím a musíte uznat, že je vysoce nepravděpodobné, že jste se sem dostal jen, abyste si zapsal pár řádků do nějaké soutěže. Ve své vlastní minulosti jsem v jedné takové soutěži byl. Tedy můj výtvar tam byl, ale to už je dobrých třicet let.

Martin Rus

O autorech

Autorem povídky je **Martin Rus** (13). Pochází z Dolního Města a navštěvuje Základní školu Humpolec, Hálkova. Již od nejútlejšího věku velmi rád čte a píše. Svou prvotinu vytvořil v necelých třech letech. Nyní své povídky zasílá do celostátních literárních soutěží a aktivně se podílí na tvorbě školního časopisu.

Autorka ilustrací **Tereza Rusová** (17) je studentkou humpoleckého Gymnázia dr. Aleše Hrdličky. Jejím velkým koníčkem je sólový i sborový zpěv. Ráda „fúšuje“ do všeho, a proto se chce po maturitě vydat jak uměleckým, tak akademickým směrem.

Barvy přírody

Milí badatelé a badatelky, máte již vyzorované otevírání a zavírání naší meteorologické šišky? Funguje to? Jako zavínuté kapradí v lese? Již se nám všem zelení náš výzkumný truhlík na badatelském parapetu? Také vás překvapilo, jak rychle rostou malé doučky a borovičky? Jak si svou rychlostí růstu nezavdají s hrášky a fazolkami, měsíčkem či jitrocelem? Tentokrát se podíváme na zoubek barvám přírody.

Opět začneme tím, že se do přírody vypravíme. S sebou si vezmeme košíček či papírovou tašku a vyrazíme. Cestou kookáme, kde co kvete, kde co má zajímavou barvu, která stojí za naše prozkoumání. Vše si prohlédneme a šetrně utrháme – stačí pár kvítků a lístečků. Tu kvítek levandule, slézu, divizny, kosatce u rybníka, tu lístek řepy či třezalky.

Ve sběru můžeme pokračovat i doma v kuchyni – hodit se nám budou i slupky z cibule, brambor, z oškrábané řepy, mrkve či petržele a kousek červeného zelí. Půjčit si můžeme i pytlíček s kořením kari či kurkumou.

Tak! A nyní máme na výběr! Dle své povahy můžete zvolit ze dvou základních způsobů průzkumu barev přírody. Kladivem či povařením v hrnci – jako zvolit tempery či vodovky.

Vezměme si první akvarelový papír, to bude naše paletka. Zkusme si na něj tužkou nakreslit všechny rostliny, od kterých jste posbírali „vzorky“. A teď to začne – vezměme první lístek (třebas od ibišku) a položíme jej na náš odpovídající obrázek (ibišku). Ťukněme do lístku zlehka kladívkem (pozor na prsty). A hle, hned máme jeho barvu obtisknutou na papír. Vezměme další a další lístky a odkrojky a ťukejme.

Máme-li už zaneseny veškeré své barvy přírody do obrázků, víme, jak pestrá paleta jsme si nasbírali i z jaké rostlinky pochází. A nyní si můžeme vzít k ruce druhý akvarelový papír a s našimi barevnými přírodninami vytvořit již náš vlastní obrázek na jakékoli téma.

A nebo můžeme vzít malý kastrůlek a v něm postupně jednotlivá kvítka, lístky či odkrojky ve trošce vody 10–15 minut povařit – vytvoříme si tak roztoky barev, se kterými můžeme své obrázky štětcem vybarvit. Barvičky budou světlejší, ale na kráse jim to jistě neubere.

Tím naše bádání a hraní však končit nemusí. Jak můžeme zjistit s přibývajícím časem, náš obrázek se bude měnit. Některé barvičky zůstanou stejné, některé vyblednou, některé se začnou ztrácet a některé se dokonce změní na jiné.

Toho si všimli i naši předci, kteří používali přírodních barviv k obarvení přízí, látek, ovčí vlny, vajících na Velikonoce a podobně. A byť se to zdá zbytečné, bylo věru dobré vědět, že taková červená řepa či červené zelí svou barvu rychle ztrácí a mění. Což sami uvidíte na svých obrázcích.

Kdybyste svými přírodninami chtěli nabarvit ku příkladu svůj kapesník či babičce vlnu na pletení, budete ještě potřebovat takzvaná mořidla. Jedná se o taková pojidla, která pomáhají našim přírodním barvám zapustit se, aby ony barvy dlouho vydržely takové, jaké jsou. Naše přírodní barvičky jsou však

jako živé a i s mořidly časem světlají či tmavnou a mění se. Jiný druh mořidel používáme na příze a látky (které pocházejí z rostlin) a jiný druh na vlnu a pleteniny z ní (pocházejí ze zvířat).

Můžete si barvení vyzkoušet i na velikonočních vajících, můžete si jednotlivé barvy zkoušet slévat dohromady či kápnout do nich kapku octa. Některé vám tak vytvoří barevné kouzlo před očima (začněte třeba s červeným zelím). Ať se vám bádá hezky, barevně!

Hana Havelková

Karate hledá rovnováhu mezi silou, vytrvalostí, rychlostí a soustředěním

Byla to doba videokazet, prvních domácích přehrávačů a sledování akčních filmů, kdy se na televizních obrazovkách míhali hrdinové, kteří jedním kopem zneškodnili tři padouchy a zároveň působili až ledově klidně. Jejich tváře, pohyby a filozofie ovlivnily jednu celou generaci a mezi nimi i tehdejší teenagery z Humpolce. „Bylo nám kolem čtrnácti let, měli jsme potřebu se hýbat a být silní,“ usmál se při vzpomínkách na své začátky s karate Radek Štěrbá, který je dnes hlavním trenérem humpoleckého oddílu karate při Tělovýchovné jednotě Jiskra.

Karate se ke konci osmdesátých let dvacátého století stávalo fenoménem. Bojové umění, které spojovalo fyzickou sílu s disciplínou a elegancí pohybu s tvrdostí úderu, se z obrazovek přeneslo do tělocvičen a sokoloven. V Humpolci se první řádky začaly psát díky Pavlu Mrtkovi, který se po vysoké škole vrátil do rodného města a rozhodl se začít trénovat první nadšence. Dnes oddíl Karate Humpolec čítá kolem osmadvaceti členů.

Jsou roky, kdy jich je více, ale také roky, kdy naopak méně – jak už to u sportovních a zájmových kroužků bývá. „Zažili jsme léta, kdy nás bylo třeba padesát, ale i období, kdy jsme oddíl vedli pro deset lidí,“ uvedl Radek Štěrbá.

Tréningy probíhají třikrát týdně, obvykle hodinu a půl až dvě. Vede je trojice certifikovaných trenérů: Radek Štěrbá, Vojtěch Kučera a Jaroslav Fučík. Léta před tím byl hlavním trenérem a hybatelem oddílu Petr Městka. Sport je určen všem bez rozdílu věku. „Říkáme, že trénujeme lidi od deseti let až do smrti,“ dodal s úsměvem Radek Štěrbá a vysvětlil, že karate je totiž sport univerzální, který není založený jen na výkonu, ale i na technice, postoji a hlavně vůli. I když je humpolecký oddíl relativně malý, v pomyslném karatistickém rybníčku se rozhodně neztrácí. Vychoval již několik mistrů republiky a v současnosti například přivezl stříbro a bronz z mistrovství světa v tradičním karate v Peru.

S černým u konce? Ani náhodou!

Pravděpodobně i laik ví, že karatisté s tím, jak se zdokonalují a sbírají zkušenosti, sbírají také tmavší a tmavší pásy, které

jsou součástí jejich sportovního úboru. Vážou si je kolem pasu na bílé kimono. Začátečník si obléká bílý pásek jako symbol čistého začátku, připravenosti učit se. Postupně jeho pásek tmavne – přes žlutý, oranžový, zelený, modrý až po černý. Ale co pak? Konec? Právě naopak. „Když jsme získali černý pásek, měli jsme pocit, že jsme na vrcholu. Jenže pravda je taková, že teprve tehdy začíná skutečná práce. Člověk začíná karate přizpůsobovat sobě, svému tělu, hlavě, možnostem. A to je cesta na celý život,“ zdůraznil trenér.

Karate tak rozhodně není jen o kopnutí a úderu. Je to způsob myšlení, sebekázně a neustálého hledání rovnováhy mezi silou, klidem, rychlostí, vytrvalostí a soustředěním. „Nejde o meditaci v lotosovém sedu, ale určitě pracujeme i na mentální stránce. Učíme se sebedůvěře, koncentraci, práci s energií,“ dodal Radek Štěřba.

Pro každého, kdo na sobě chce pracovat

V humpolecké tělocvičně dnes trénují všichni pohromadě – od školáků po dospělé. A je to právě ta různorodost, která oddílu dává sílu. „Nechodí k nám jen děti, ale i jejich maminky nebo tátové. A na věku, kdy s karate začnete, vlastně tolik nezáleží. Jasně, čtyřicátníkovi to může jít trochu ztuhla, protože čím déle s nějakým sportem začnete, tím je to horší, ale nakonec si myslím, že je to hlavně o tom, že člověk chce. Že chce něco dělat, že se chce zlepšovat, že na sobě chce pracovat,“ míní Radek Štěřba.

Ideálním věkem, kdy tedy s tímto bojovým uměním začít, je podle trenéra kolem patnácti let. „To už má člověk většinou určitou vůli, je trochu srovnaný, není to úplně dítě. A když má navíc všestranný sportovní základ, třeba z atletiky, je to super výchozí bod,“ doplnil.

Podle zkušeností Radka Štěřba je ale pravdou, že dnešní děti mají horší fyzickou připravenost než jejich vrstevníci před lety. A nejen to: chybí jim soustředění a trpělivost. „Karate jim pomáhá zklidnit mysl, což je výzva jak pro nás, tak i pro ně. Ale myslím, že to je možná ještě důležitější než silný kop,“ uvažoval.

Ačkoliv by se mohlo zdát, že je karate jakožto bojové umění nebezpečné, Radek Štěřba je toho názoru, že opak je pravdou. „Karate má respektovat lidské tělo. Nejde o to nutit se do pozic, které jsou nepříjemné. Pokud nemáte vážné zdravotní problémy, můžete ho provozovat celý život. Důraz klademe na techniku, regeneraci po tréninku a bezpečí. Ano, občas někdo odchází s naraženým žebrem, ale žádné vážné úrazy naštěstí nepamatuji,“ zamyslel se trenér a dodal, že zásadní je podle něj naučit se vnímat své tělo, své limity a s tím vědomě pracovat. A tato schopnost se rozhodně hodí nejen ve sportu.

Na Japonských dnech

Také letos se v zahradě humpoleckého muzea na Dolním náměstí uskuteční Japonské dny, a to 30. června a 1. července. Jejich součástí bude opět ukázka bojového umění oddílu karate, kdy návštěvníci budou mít možnost zhlédnout základní techniky i sestavu v rámci sebeobranu.

Aneta Slavíková

Radek Štěřba (51) žije v Humpolci a karate se věnuje od svých teenagerovských let. V současnosti je hlavním trenérem oddílu Karate Humpolec při TJ Jiskra Humpolec. Povoláním je sklenář a k jeho dalším koníčkům patří například aikido, hra na kytaru, hudba a tramping.

Tradiční karate, jemuž se věnuje humpolecký oddíl, je bojové umění, které pochází z Okinawy, ostrova v zemi vycházejícího slunce – v Japonsku, kde se mísily různé bojové systémy čínského a japonského původu. Karate se vyvíjelo jako metoda sebeobranu, která je zaměřená na úzké propojení mysli a těla. Není to jen fyzická aktivita, ale je to i cesta osobního rozvoje. Mnoho praktikujících se řídí principy dojo kun – etickými pravidly karate, která zahrnují respekt, usilovné cvičení a snahu o dokonalost.

Soutěžní kvíz zářící Sluníčkem

Letní číslo Zálesí přináší soutěžní kvíz, který připravilo humpolecké Zábavné centrum Sluníčko. Pro výherce navíc věnovalo tři vstupenky do svého království na celý den. Vaše odpovědi na sedm soutěžních otázek zašlete s uvedením předmětu Hrajeme si – léto na

e-mail mekis@infohumpolec.cz nebo je doručte osobně s uvedením vašeho jména a kontaktních údajů (e-mail nebo telefon) do infocentra. Ze správných odpovědí vybereme tři výherce, jejichž jména zveřejníme v podzimním vydání Zálesí.

Soutěžní otázky zní:

1. Kdy Zábavné centrum Sluníčko slavnostně otevřelo své dveře veřejnosti?
2. Na který herní prvek upozorňujeme s ohledem na bezpečnost dětí?
3. Kterou dobrotu si v naší kavárně nedáte?: a) párek v rohlíku, b) hranolky, c) pizza.
4. Kdo vítal děti na našem prvním karnevalu?
5. Jakou barvu má tubus, kterým se děti dostanou do horní části herny?
6. Jak se jmenuje nástěnná mašinka v koutku s hračkami?
7. Jaké zvíře je na stoličce pro děti, sloužící k posazení při obouávání?

Hvězda, která září a rozdává život. V našem podání je Sluníčko místem zábavy, energie, nadšení a mnoha plánů. Děti se u nás nejen skvěle vyřádí a jejich doprovod si odpočinou, ale naleznete zde i skvělé místo pro vaše rodinné či dětské oslavy, a dokonce nevšední firemní akce. Navíc je zde vždy připraveno něco navíc pro děti a jejich zábavu: ať jsou to tematické omalovánky, nebo zábavně edukační hry. Sluníčko je prostě energie a to jsme my. A to nejen pro Humpolec, ale i pro návštěvníky z celé republiky.

Výherkyně minulé soutěže: **Irena Marousková**

Výherkyně obdrží poukázku v hodnotě 500 Kč, kterou do soutěže věnoval Voňavý krámek.

Správné odpovědi: 1c, 2f, 3d, 4b, 5g, 6a, 7h, 8e

Najděte pět rozdílů

Správné řešení najdete 1. července 2025 na facebookovém profilu MĚKIS Humpolec.

**Muzeum
dr. Aleše Hrdličky
v Humpolci**

Výstava soukromé sbírky Michala Plose.
LEGO® je obchodní značka společnosti
LEGO® Group, která nesponzoruje
ani nepodporuje tuto výstavu.

LEGO® aktivita 3

Interaktivní výstava pro děti i dospělé

hledací úkoly / tematické desky
stavba města z LEGO® mixu
plno zábavy

**výstavní sál muzea
Dolní náměstí 253**

**1/6 – 28/8 2025
úterý – neděle
10:00 – 16:00**

**A nyní otočte
a zalistujte
Radničními
listy**

